

SAKK

Huszonkétéves nagymesterünk

„Ribli Zoltánnak hívják, 13 éves, Pécsen, az Egyetem utcai Általános Iskola hetedik osztályába jár.” — E szavakkal kezdte meg az új tehetség bemutatását a Magyar Sakktét 1964. decemberi számában az azóta elhunyt Schneider Miklós mester, a sakkszövetség ifjúsági felelőse. A 13 éves gyerek azóta 22 éves fiatalember lett, a tehetség kezdő, pedig nemzetközi nagymesterré érett. Mi sakkokozók pedig nem tudjuk, örömlünk nagyobb-e, vagy reményesünlünk.

Ribli Zoltán 1951. szept. 8-án született Mohácson. Az általános iskola után Pécsen, a Zipernovszky gépipari technikumban járt, érettségi után pedig Budapestre költözött. Amikor Schneider szűkségesnek tartotta, hogy a sakkajóban bemutassa, már I. osztályú játékos volt, 14 éves korában Zalaegerszegen lett mesterjelölt, 15 éves korában országos vidéki bajnok, 16 éves korában pedig mester. Ilyen fiatalon csak Szabó László, Benkő Pál, Molnár István és Adorján András lett mester, bár teljes igazsághoz az is hozzátartozik, hogy Ribli öket is „lefaragta” néhány hónappal, s a nagymesteri címet ilyen fiatalon magyar sakkozók még nem érte el. 17 éves volt, amikor országos ifjúsági bajnokként részt vett a groningeni ifjúsági Európa-bajnokságon, és ott harmadik lett. A Sakkszövetségnek kellemes gondja volt, hogy a két nagy tehetség közül kit küldjön ki a stockholmi ifjúsági világbajnokságra: alulmaradt 2:4 arányban Adorjánnal szemben. Nem törté le, pár hónap múlva a zalaegerszegi versenyen Tajmanov nagymester mögött második lett, holversenyben Bilekkel és Honfival, azután Debrecenben harmadik Bilek és Szavon mögött Gufelddel holversenyben. Mindkét versenyen tekintélyes nevek maradtak a középsikolási diák mögött.

1970-ben a szepteni olimpiára készülődő magyar csapatból az utolsó napokban ki kellett hagyni a Dél-amerikai versenyző Szabó nagymestert, s Florián főtitkár merész húzással Riblit tette be a csapatba, egyelőre csak mint második tartalékot, 4 és fél pontot hozott 8 játszmából, ahogy a beszámoló írja „nyomta a felelősség, azért volt a szokotnál idégesebb”. Nagy lépést tett előre a nemzetközi rutín megszerzése terén, a húszéves fiatalember Grongingenben fölényesen nyerte az ifjúsági Európa-bajnokságot, s utóbbinban csak hátszerencsével lett

második az ifjúsági világbajnokságon. Két rangos verseny következett: a hollandiai Beverwijkben holversenyben első, a kubai Cienfuegosban harmadik. Tavaly nyáron Kecskeméten a szovjet Suetin nagymesterrel holversenyben győzött, tülteljesítve a nemzetközi nagymesteri normát. A FIDE azonban két normateljesítés után adja csak meg a címet, de most már nem volt kérdéses, hogy megszerzi-e, csak az, hogy meddig kell a második teljesítésre várni. Nem kellett sokáig! Az ősszel részt vett a skopjei olimpián, a magyar csapat negyedik tábláján veretlenül hozott 17 játszmából 13 pontot, s most — egyelőre csak a napisajtó közlése alapján tudjuk — a spanyolországi Las Palmasban, erős mezőnyben másodsor is teljesítette a normát, s megkapta a nagymesteri címet.

Ribliel együtt 89 nagymester van most a világon, többségük a szocialista országokban. A Szovjetuniónak 32 nagymestere van, Jugoszláviának 11, Magyarországnak most már 7, Bulgáriának 4, Csehszlovákiának 3, Német Demokratikus Köztársaságnak 2, Romániának 1. A többi országban összesen 29 nagymester van, az USA-ban 9 (ebből 5 „import”), Argentínában 5 (ebből is „import”), Nyugat-Németországban 4. Tíz országban 1-1 nagymestere van (Svédország, Dánia, Izland, Hollandia, Belgium, Spanyolország, Ausztria, Kanada, Brazília és Ausztrália). Pachmanról még nem tudjuk, melyik ország polgára lesz. Olyan nagy és komoly sakkozói múlttal rendelkező országoknak, mint Anglia vagy Franciaország, egyetlen sakkozójuk sem érte még el ezt a címet.

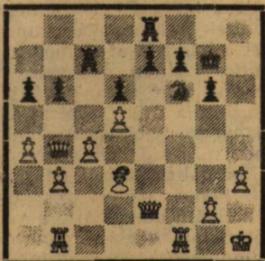
Jó érzés azt tudni, hogy megvan a hetedik nagymesterünk, megvan a hetedik is jobb, hogy komoly felelősek állnak sorba a nyolcadikért, kilencedikért. Várjuk öket, Ribli Zoltánt pedig köszöntjük azzal a zárszóval, amivel 13 éves korában indította útnak Schneider Miklós, a bemutatón cikkében. „Ribli Zoltán elindult a felelő vívó úton, de sohasse feledkezék meg arról, hogy a buktatókat és az akadályokat csak vaszorgalommal és erős önfegyelmezéssel lehet leküzdeni.”

A las-palmasi versenyről még nincs játszánk, nézzünk meg egyet a skopjei olimpiáról:

Világos: Ribli (Magyarország). Sötét: Bonner (Skócia) 1. e4, e5 2. Hf3, Hf6 3. d4, He4; 4. He5; 5. d5, Hf3, d5 6. Fd3, Fe7 7. 0-0, Hc6 8. Be1, Hg1 9. c3; 10. Hb3, 0-0-11. Hbd2,

(Ftítás. Az elmélet szerint 12. Vb7; Bf6 12. Vb3, Bb8 13. Vd1, Bg6 után sötétnek a gyalogért veszélyes ellenjátéka van. Most a közbeiktatott He4 fenyegetés tempót nyer az elméleti változathoz képest.) 11. ...Kh8 12. Vb7; (Mostmár lehet.) 12. ...Bf6 13. Vb3, Bb8 14. Vd1, Bg6 (Sötétnek van támadása, de nincs hozzá figuratúlsúlya.) 15. Hf1, Hg5 16. Hg5:1 (Most a vezér ütésére Hf7+ visszanyeri a vezért) 16. ...Fg5; 17. Vc2, Fc1; 18. Bacl; Ff3 19. Hg3, Fe4 20. Be2, Vg5 21. Bccl, Bf8 22. f3; Fd3; 23. Vd3; f4 (Sziporkázásra ad alkalmat.) 24. Vf5! (Persze nem üthető, 24...Bf5:7 25. Be8+ és matt a következő lépésben.) 24. ...Kg8 25. Vg5; Bg5; 26. Hf1, Kf7 27. b4, a6 28. a4, h5 (Most Ribli c5-re viszi a huszárát és ez eldönti a játszmat.) 29. Hd2, h4 30. h3, Bg6 31. Hb3, Bc8 32. Hc5, Bd6 33. He6 és sötét feladta.

TANULI-KOMBINÁNTI
RIBLI-GESZOSZ
Budapest, 1967.

Világos: Kh1, Ve2, Bb1, Bf1, Fd3, gy: a4, b3, c4, d5, g2, h3 (12)

Sötét: Kg7, Vb4, Bc7, Be8, Hf6, gy: a6, b6, d6, e7, f7, g6 (11).

Világos kétségtelenül jobban áll, ellenfele vezére elkalandozott, a világos tisztiek mint az ugrásra kész macskák lesik a sötét királyállást.

Ennyi elég a 16 éves ifjú mesternek egy kis tűzijátékra! Mit csinált? Megfejtés az előző számbok.

DAY-WITT. 1. ... Ba2+; 2. Kc1 2. Ka2; Ff1? 3. Kb2, Va5 mattig viz.) 2. ...Bc8 3. Vg2, Va5 4. Bg1, Ba4+ 5. Kd2, Bc2: Világos feladta.

DR. MOSONYI KÁLMÁN

Testvérlapjaink humorából

Törmelékek

Presszóban:
— Hozhatok rumot a kedves vendégnek?
— O, nem. Köszönöm. Előből nem iszom rumot.
— Ejnye, fiatalember. Nem is előből kell inni, hanem pohárból.

Diszvacso:
Menü: díszítőfőzelék díszvívással.

— Kérsz kávét?
— Lössz, ha csinálók...!

— Ebben a gépészgyűrűben alumínium van.
— Mutasd csak, ennek fele sem tréfa...
— Nem hát, hanem alumínium.

— Hogyan szólítják egymást a szerelmes nyálcseppek?
— ???
— Nyálkám.

Egy farkas addig eazette magát szöges ágyon, míg rozsdamérgeszt kapott.

— Beléptem a kocogómozgókomba. Minden reggel kocogok.
— Jó. Kocogj az ajtómon, hogy felébredjek.

— Már megtnt horkoltál az éjfel. Nem tudtam aludni.
— Éjjel aludni kell, nem hallgatóni.

A mézskukac addig ette a meszet, amíg teljesen el nem meszesedett.

Két férj beszélget:
— Az én feleségem egy angyal.
Mire a másik:
— Az enyém még-ét.

Ábszolút rossz harisnya: Dioptrikus szemek szaladnak fel rajta.

Óriási tévedés azt hinni, hogy az álom csak egy vesszőben különbözik az alomtól.

Ha légoarakat építesz, ne sajnálj hozzá a téglát.
(A Mi Egyetemünk"-ből)

Szógyár

Szeretett szülő = pusztuló.
Vallásos kúszónövény = bibliai.
Dülő dália = vendália.
Aktív levendula = elevendula.
Remlott ricinus = stricinus.
Ráfizetéssel termelt gyümölcs = deficitrom.
Folyamatos udvarlás = bók-szólo.
Ravasz madár = fondorkeselyű.
Rablóiskola = fosztóképző.
Házi sütemény = családfánk.
Spionok kártyajátéka = kém-bridz.
Pedáns szó = szonett.
Felakasztott lány = Katalóg.
Kikötőmunkások lakomája = doktor.
Kitató gyalogló = járásbíró.

Olvasóink figyelmébe!

Tájékoztatásul közöljük kedves olvasóinkkal, hogy a vizsgaidőszaknak intézményeinkben más-más időpontban történő befejeződésére való tekintettel június lapszámainkat összevonta jelentetjük meg. E tanévi utolsó lapszámunk június 11-én 10 oldal terjedelemben jelenik meg.

THEKES ISTVAN

Bukás az általános iskolában = elemi csapás.
Spartacus köszörüti a torkát = Hrákog.

Fiz-kém küsszótár kezdőnek

Állapothatározó: AB-bizottság.
Anód: A Katód férje. Egy elektrolitikban laknak.
Hess-törvény: Az egyetemről való elbocsátás tréfas kifejezése.
Kontrakció: Kontra akció. Pl.: piros húsz-száz utli kontra.
Likvidusz-görbe: Aki alá kerül, kirugódik. A Hess-törvénnyel szoros kapcsolatban van.

Aforizmák

Aki tanul, az hülye, aki nem tanul, az hülye marad.

Minden megoldott példa egy szeg a tanszék koporsójába.

Kétszer tanul, ké gyorsan tanul.

A tanulás a gyávák menedéke.
(Az „Egyetemünk"-ből)

Bosszantológia

1. Neki csupán koldusbotra jutott.
2. Felemelték az ebek adóját — Kis kutya — nagy kutya nem ugat hiába.
3. Mivel nem akadt vállalkozó, önmagát málta fölül.
4. Legújabb kutatások tanulsága szerint lehet, hogy Botond is nyitott kapukat döngetett.
5. Ismerősöm megkapta a járógipszét — régóta ebben sántikál.
6. A közlekedési vállalat a jövő héttől üres járatot indít.
7. Egy kéményseprőnek legtöbb terve füstbe ment.
8. Nem ér a nevem — mondta egyik barátom és magyarosított.
9. Korunk természettudományának alapja, a műanyagmegmaradás törvénye.
10. Feladta korábbi álláspontját, a posta kézbesítette.

Azt mondják, rendszerezte az állatvilágot. Összeírt tücsköt-bogarat.

2. „Lenul vagy nem lenul?” — ez itt a keresztkérdés.
3. Mélyen meghajolt, hogy napirendre térhessek fölötte.
4. Emlékét is rács mögött őrizték.
5. A természetes gyógyműködés: kapkod fűhöz-fához.
6. A levelező tagozatot légipostával végezte.
7. Szürkálódásai miatt napirendre tüzték.
8. A vaktyúk is talál vérszermet.
9. A közelmúltban egyik vállalatnál csúf-névadó ünnepséget rendeztek.
10. Helyszűke miatt mindent egy lapra tett fel.

(Az UNIVERSITAS-ból)

SZEGEDI

Egyetem

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Tanárképző Főiskola lapja. Megjelenik havonta kétszer. Felelős szerkesztő: Szabó Magdolna. Szerkesztőség: 6720. Szeged, Dugonics tér 12. Telefon: 15-198. Kiadásért felel: Kovács László, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója. Kiadóhivatal: 6740. Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 13-500. A lapot az intézmények pártbizottság terjesztik. Ára: 1 forint. Előfizetés egy évre: 17 forint. Szegedi Nyomda.

Sport és vizsgaidőszak

A vizsgaidőszak az egyetem hallgató megmérgetetésének másfél hónapja. 8-10 naponkénti számadás az adott tárgykörben való jártasságról. Ilyenkor röpké napok alatt kell jóvá tenni az elmúlt hónapok mulasztásait. Hogy a „tűzoltó munka” sikerrel járjon, a szervezetet doppingolni kell. A cigaretta, a feketekávé és a noxyron nem hiányozhat a hallgatói patikából. A nagy cél érdekében egy kis merénylet is elkövethető a szervezet ellen. Az átvirrasztott éjszakák eredményeként a bioritmus rendszerint már az első napokban a feje tetéjére áll, a szellem túlfeszített igénybevétele, a vizsgák előtti kömöny izgalom pedig kikezdi az idegrendszert. A hallgatók — az orvostanhallgatók is — máközben magas szinten sajátítanak el ismeretanyagokat, egy alapvető élettani törvényszerűségről nem vesznek tudomást, mégpedig arról, hogy a mozgás: élet, hogy a szervezet egészséges egész és ebben nincsenek egymástól elszigetelt részek. Az orvostudomány napjainkban már sokféle betegséget le tud gyógyzni, de nem mindig tud eredményesen harcolni a szív és a vérkeringési panaszok, a mozgáshiányból származó bajok ellen.

A fenti betegségek legolcsóbb gyógyszerere a testedzés. A vizsgaidőszakban a fokozott szellemi igénybevétel ellensúlyozásaként

Vizsgaidőszaki turisztika

különösen hasznos a sport. Örvendétes, hogy egyre gyakrabban látni kocogó egyetemistákat. A Tisza-part sétányain vagy a Dóm tér járdáin időről időre végigporoszkáló medikáknak reméltőlég követőik is lesznek. Bizonyára ugrásszerűen javulnak a vizsgaeredmények, ha a feketekávé helyett a felfrissülés eme módját választanak mások is. Az imént említett medikák testedzése azonban ma még egyedi jelenség. Az Ady téri sportpálya kihasználatlansága azt jelzi, hogy a kalokagathia ma már nem eszmény egyetemistáink körében. Hogy ez mennyire igaz, az a Hermann Ottó diákolthom és a Móra Ferenc Kollégium lakóinak példáján is lemérhető. Az újszegedi liget, az uszoda, valamint a teniszpályák tőszomszédságá-

ban élő hallgatók elenyésző százaléka él a környezetadta lehetőségekkel.

Századunk második felének jelensége, hogy a szervezet fizikai igénybevétele az életfenntartás céljából csökkent, ugyanakkor növekedett az idegrendszer, az érzékszervek, a figyelem kihasználása. Neves orvosprofesszorok szerint a szellemi igénybevétel jelenlegi szintje és további fokozódása a következményes elváltozások sorozatát vonhatja maga után. Ezek szerint tehát a jövő orvosai, jogászai, pedagógusai fokozottabb mértékben vannak kitéve a betegségeknek. Hogy a jóvendőlés ne váljon valóra, több időt kell fordítaniok a testedzésre — még vizsgaidőszakban is!

TIPOLEXIKON (Hegyi Füstös László betűkarikatúrái)

